

تأمین منابع پایدار؛

پاشنه آشیل طرح

دارو یاری

معاون خرید راهبردی و اسناد پزشکی مدیریت در میان تأمین اجتماعی استان سمنان به تبیین مشکلات و چالش‌های طرح دارو یاری پرداخت و تأمین منابع پایدار را پاشنه آشیل این طرح دانست.

حمید بهمنش در گفت‌وگو با آتیه‌نو آخرین وضعیت پرداخت مطالبات به‌ویژه داروخانه‌ها با توجه به اجرای طرح دارو یاری را تشریح و اظهار کرد: «صورتحساب تیرماه تمام داروخانه‌ها و پاراکلینیک‌ها، پزشکان و در مانگاه‌ها پرداخت شده و صورتحساب مردادماه نیز در مرحله رسیدگی قرار دارد.»

وی افزود: «ظارت، بازرسی میدانی و همچنین پایش نامحسوس سیستمی از داروخانه‌ها به منظور حسن اجرای طرح دارو یاری انجام می‌شود. گزارش‌ها بررسی و به ستاد اداره کل درمان غیرمستقیم سازمان ارسال می‌شود. از ابتدای اجرای طرح تاکنون ۱۵۹ بازرسی حضوری از داروخانه‌های سطح استان انجام شده است.»

معاون خرید راهبردی و اسناد پزشکی مدیریت درمان تأمین اجتماعی استان سمنان درباره میزان رشدنسخ دارویی و رشد قیمت دارو ها پس از اجرای طرح دارو یاری گفت: «حداقل باید سه ماه از اجرای این طرح بگذرد تا بتوان دقیق‌تر و بهتر آن را ارزیابی کرد. اما بر اساس داده‌هایی که اکنون داریم و مقایسه با داده‌های مشابه سال قبل، پیش‌بینی می‌شود پرداختی سازمان‌های بیمه‌گر نزدیک به ۹۰ درصد افزایش می‌یابد.»

بهمنش افزود: «تعداد نسخ دارویی از ۶۱ هزار و ۳۰۰ مورد در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۰ به ۷۴ هزار و ۵۶۱ مورد در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ رسیده که ۲۲ درصد افزایش را نشان می‌دهد. در مرداد ماه سال ۱۴۰۰، تعداد نسخ دارویی ۷۲ هزار و ۵۶۱ مورد بوده که در مردادماه سال ۱۴۰۱ به ۱۰۱ هزار و ۹۴۸ مورد رسیده و ۴۰ درصد رشد را نشان می‌دهد. به لحاظ جمع ریالی نسخ مورد نظر، ۴۷ درصد رشد در اردیبهشت‌ماه، ۴۵ درصد رشد در خرداد و ۱۲۴ درصد رشد نسبت به خردادماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته را شاهد هستیم.» وی ادامه داد: «سهم سازمان از جمع ریالی نسخ دارویی در اردیبهشت‌ماه سال جاری ۲۴ درصد، در خردادماه ۲۷ درصد و در مردادماه ۱۱۸ درصد رشد را نشان می‌دهد.»

معاون خرید راهبردی و اسناد پزشکی مدیریت درمان تأمین اجتماعی استان سمنان در پاسخ به اینکه آیا تخلفاتی از سوی داروخانه‌ها محرز و رسیدگی شده گفت: «تخلفی صورت نگرفته اما مشکلاتی مربوط به مراکز درمان مستقیم و غیرمستقیم مشاهده شد. گزارش مشکلات طرح دارو یار مربوط به دانشگاه‌های علوم پزشکی استخراج و برای معاونت غذا و دارو بارنوشته به معاونت درمان سازمان ارسال شد. برای مراکز ملکی نیز مکاتبه جهت آموزش طرح دارو یار برای دسترسی آسان بیمه‌شدگان از مزایای طرح و همچنین تأکید بر نسخه الکترونیک صورت گرفت. همچنین به داروخانه‌های سطح استان الزام نسخه‌پیچی کاغذی به عنوان جایگزین غیرالکترونیک با توجه به بروز شرایط اضطراری نظیر قطعی برق و اینترنت و اختلال در زیرساخت‌های ارتباطی داده شده است...»

آتیه‌نو از چالش‌های زندگی نابینایان گزارش می‌دهد

ناملایمات تکیه بر عصای سفید!

گزارش

روز ۲۳ مهرماه برابر با ۱۵ اکتبر به عنوان روز جهانی بزرگداشت نابینایان (عصای سفید) نامگذاری شده است. از این رو بر آن شدیم تا از این فرصت استفاده کرده و به بررسی مشکلات و چالش‌های پیش روی افراد نابینا که به صورت مستمر در جریان زندگی با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند، بپردازیم.

شهری، به تنهایی امکان تردد در معابر مختلف از سطح شهر ندارند.» وی با بیان اینکه مشکل مناسب‌سازی شهری محدود به معابر نمی‌شود افزود: «ساختمان‌های اداری و دستگاه‌های حمل‌ونقل عمومی اعم از مترو و اتوبوس نیز بستر لازم برای حضور و استفاده افراد نابیناها ندارد؛ در واقع آپین‌نامه عصای سفید در کشور اجرایی نمی‌شود و پلیس نیز ناظر خوبی برای نظارت بر این امر نبوده است.»

به گفته معینی، اگر چه شرایط اجتماعی نابینایان امروز، با چند دهه گذشته با تغییرات مثبت مواجه بوده اما دغدغه ایمن‌سازی شهری همچنان پابرجاست. این در حالی است که نابینایان امروز باید به فناوری‌های نوین دسترسی داشته باشند.

مدیر عامل شبکه تشکّل‌های نابینایان و کم‌بینایان با تأکید بر اینکه این موارد نباید فقط از سازمان بهزیستی مطالبه شود ادامه داد: «تمامی نهادهای دستگاه‌های دولتی و غیردولتی برای مناسب‌سازی موظف به اقدام هستند.»

عدم فرهنگ‌سازی مناسب

وی با اشاره به اینکه فرهنگ مردم جامعه در برخورد با افراد نابینا نیاز به بازسازی دارد و این امر سال‌ها طول می‌کشد، عنوان کرد: «متأسفانه حتی برخی پزشکان هنگام مواجه با این افراد همراه آنان را مخاطب قرار داده و فارغ از اینکه فرد فقط نابیناست و توانایی درک و قدرت شنیداری دارد، توجهی به او نداشته و همواره همراهان را مخاطب قرار می‌دهند که بسیار ناخوشایند است.» معینی با تأکید بر اینکه نوع رفتار با نابینایان در جامعه، می‌تواند در سرنوشت آنها و حالات روحی و روانی شان تأثیرات متفاوتی بگذارد ادامه می‌دهد: «برای ارتباط با آنها باید به گونه‌ای رفتار کنیم که متوجه شوند تفاوتی با دیگران ندارند و از کمک‌هایی که به استقلال و خودکفایی آنها لطمه می‌زند، خودداری کنیم.»

عدم استفاده از فناوری

مدیر عامل شبکه تشکّل‌های نابینایان و کم‌بینایان همچنین در خصوص اینکه امکانات استفاده از فناوری برای نابینایان فراهم نیست و همچنان مجبور هستند از ابزارهای قدیمی برای فعالیت‌های شان استفاده کنند می‌گوید: «هنگامی که صحبت از تحصیل می‌شود صرفاً این را به ذهن متبادر می‌کنند که یک نفر باید برای آنان کتاب‌های شان را ضبط کند یا اینکه از خط مخصوص نابینایان - بریل - استفاده کنند، اما واقعاً ما و مسئولان باور نداریم که با استفاده از رایانه و اینترنت، نابینایان خیلی بهتر می‌توانند به تحصیل خود ادامه دهند؛ چرا که فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی می‌تواند ضعف بینایی آنها را تا حدودی کاهش دهد.»

عدم برخورداری از فرصت‌های برابر

وی در خصوص شرایط آموزش نابینایان در مقاطع مختلف تحصیلی بیان می‌کند: «از همان دوران ابتدایی مدارس عادی یا پذیرای این افراد نیستند و اگر هم

پذیرش شوند تمهیدات آموزشی مناسبی برای شان در نظر گرفته نشده است. متأسفانه به‌رغم جلسات متعدد با وزارت آموزش و پرورش در خصوص محصلان و معلمان نابینا و کم‌بینا تاکنون اتفاقی در این زمینه رقم نخورده است.» معینی با بیان اینکه نابینایان تحصیلکردۀترین گروه معلولان در دانشگاه‌ها هستند، ادامه می‌دهد: «با وجود اینکه در حدود ۸۰ کتابخانه برای نابینایان در کشور وجود دارد، اما مشکل اصلی این است که از متخصصان و پژوهشگرانی که کتاب‌های تخصصی را ضبط و یا بریل می‌نمایند حمایت نمی‌شود و همین امر باعث شده این کتابخانه‌ها با کمبود منابع تخصصی مواجه باشند.» به گفته وی، وزارت ارشاد هم با توجه به ماده (۱۱) تصویب‌نامه حمایت دولت از حقوق معلولان و تأمین بودجه خصوص تولید محتوا به وظایف خود عمل نکرده است.

عدم دسترسی کافی به وسایل توانبخشی

مدیر عامل شبکه تشکّل‌های نابینایان و کم‌بینایان به عدم دسترسی و کمبود عصای سفید استاندارد و وسایل توانبخشی برای زندگی روزمره افراد نابینا اشاره و می‌گوید: «با توجه به اینکه عصای سفید ارز برای حرکت و فعالیت این افراد محسوب می‌شود، لذا باید با هنگام خرید این وسیله مهم کیفیت و استاندارد بودن آن مورد توجه قرار گیرد.»

و در ماندگی را به فرزندشان تقدیم می‌کنند. اما همه مشکلات و چالش‌ها مربوط به درون خانواده نمی‌شود. بسیاری از افراد نابینا حتی وقتی در شرایط مناسبی از نظر روحی قرار دارند و به نوعی متوجه توانمندی‌های خود شده و در راستای آنها در جوامع مختلف حضور فعال دارند محدودیت‌هایی برای آنها وجود دارد که می‌توان با عنوان مانع از آنها یاد کرد. از جمله عدم وجود بسترها و زیرساخت‌های لازم برای تردد نابینایان در سطح شهر، استفاده از اماکن عمومی و فرهنگی، دشواری‌های استفاده از حمل و نقل عمومی و...

متأسفانه جامعه‌ای که متناسب با هر دسته‌ای از افراد با هر گونه تفاوتی سازگار نشده باشد، بالاخره به هر تریبی مشکل آفرین است. از رفت‌وآمد و تردد در شهری که پر است از دست‌انداز و مسیرهای نامشخص برای نابینایان گرفته، تا حتی زندگی حرفه‌ای و اجتماعی این افراد که می‌تواند دستخوش تبعیض شود. به عنوان مثال شرکت‌ها، مدارس، دانشگاه‌ها و غیره، با حداقل هزینه می‌توانند امکانات و تجهیزات لازم را برای راحتی افراد دارای نابینایی فراهم کنند اما ممکن است اصلاً آن را در نظر نگرفته یا حتی فراموش کنند و بنابراین این دسته از افراد را مهجور نگه دارند. همه این موارد در حالی رقم می‌خورد که مدنظر قرار دادن تفاوت این افراد، شاید آتقدیرها هم هزینه‌بر نباشد و تنها با کمی توجه و دغدغه نسبت به مناسب‌سازی فضاها چه از نظر فیزیکی و چه فرهنگی، بتوان از نیرو و دانش انکارنشده‌ی بسیاری از این افراد، در جامعه استفاده کرد.

حقوق اجتماعی نابینایان

بر اساس قانون اساسی افراد معلول و نابینا، حق دارند از تمام امکانات رفاهی معمول در جامعه از جمله تردد در پیاده‌روها، خیابان‌ها، بزرگراه‌ها و همچنین استفاده از وسایل ترابری همگانی (هواپیما، قطار، اتوبوس، خودرو، کشتی) هتل‌ها، مکان‌های عمومی و مراکز تفریحی و مذهبی بهره‌برداری کنند. اگر بعضاً محدودیتی برای استفاده از این تسهیلات و مکان‌ها در میان باشد، باید مشمول همه افراد جامعه باشد و اگر شخص یا سازمانی فقط برای نابینایان در استفاده از تسهیلات همگانی، محدودیت ایجاد کند یا حقوق نابینایان عاقل و بالغ را نادیده بگیرد، مجرم شناخته می‌شود. رانندگان وسایل نقلیه، موظف به مراعات کامل نابینایانی هستند که با عصای سفید در خیابان‌ها رفت‌وآمد می‌کنند و همچنین دولت، موظف است، نابینایان را به مشارکت در امور دولتی تشویق کند تا آنان نیز به کار مشغول شوند. برای اینکه در این گزارش بیشتر و دقیق‌تر در جریان مشکلات نابینایان قرار بگیریم سراغ سهیل معینی، مدیر عامل شبکه تشکّل‌های نابینایان و کم‌بینایان رفتیم. معینی در گفت‌وگو با آتیه‌نو در خصوص چالش‌های نابینایان می‌گوید: «می‌توان گفت بزرگ‌ترین مشکل نابینایان و کم‌بینایان ناامنی در تردد است. به این معنا که افراد به دلیل عدم مناسب‌سازی معابر و گذرگاه‌های

است کارگاه را می‌چرخاند و تعدادی از افراد کم‌توان را هم مشغول به کار کرده و معتقد است تا زندگی جریان دارد باید مقاوم بود و تسلیم تقدیر نشد. اما وقتی با زندگی افراد نابینا، چه آنهایی که به طور مادرزادی نابینا به دنیا می‌آیند و چه گروهی که بر اثر یک سانحه یا بیماری بینایی شان را از دست می‌دهند، دقت می‌کنیم آنچه مهم تلقی می‌شود نگرش این افراد به نوع معلولیت‌شان و سازگاری با آن است.

تنهایی و گوشه‌گیری

مریم ۲۳ سال سن دارد و به طور مادرزادی از بدو تولد بینایی نداشته است و با وجود تمام امکانات رفاهی که خانواده از همان دوران برایش فراهم کرده‌اند نتوانسته با شرایطی که دارد کنار بیاید و خودش را در خانه حبس کرده است. خودش که حاضر به مصاحبه نمی‌شود اما در گفت‌وگویی که با مادرش داشتیم در جریان روند زندگی‌اش قرار گرفتیم. مادر مریم می‌گوید: «وقتی مریم متولد شد متوجه نابینایی او شدیم، از این رو به دلیل عذاب وجدانی که داشتیم سعی کردیم تمام مسیرهایی که می‌توانست بینایی را به چشم‌های مریم بازگرداند رقتیم اما بی‌فایده بود. از همان دوران شروع مدرسه گوشه‌گیری‌ها و پرخاشگرایی‌هاش نمود و بروز بیشتری پیدا کرد تا حدی که تحصیل را در دوران راهنمایی رها کرد و خانه‌نشین شد.» در حالی که از پشت گوشی تلفن سعی می‌کند صدای بغض‌آلودش را مخفی کند، آهی عمیق می‌کشد و ادامه می‌دهد: «شاید اشتباه ما این بود که تمام امکانات رفاهی را برایش فراهم کردیم و با این کار مانع شکوفایی توانمندی‌ها و اتکاء او به خودش شدیم.» در خصوص اینکه آیا از مشاوران و روانشناسان و متخصصان برای بهبود وضعیت روحی مریم کمک گرفتند این سؤال می‌کنم و پاسخ می‌دهد: «در دوره‌ای توانست به کمک مشاوران و حمایت‌های آنان تا حدودی عزت و اعتمادبه‌نفس پیدا کند اما به محض اینکه وارد اجتماع شد نتوانست در مقابل ناتوانی که نسبت به دیگران دارد و همواره نیاز به همراهی دارد مقاومت کند و مجدداً گوشه‌گیری و تنهایی را در پیش گرفت.»

وابستگی به دیگران

به گفته روانشناسان معمولاً خانواده‌هایی که کودک نابینا دارند، سعی می‌کنند مسئولیت‌های آنها را به عهده بگیرند و فرزندان نابینای این خانواده‌ها به دلیل وابستگی به دیگران در تمام کارها به شدت عصبی، معترض و پرخاشگر می‌شوند. متأسفانه این افراد مهارت‌های زندگی را یاد نگرفته‌اند و والدین‌شان هم هرگز در گفت‌وگوهای دوستانه به فرزندشان یادآوری نکرده‌اند که او فقط از یک حس محروم است و چهار حس دیگری دارد که می‌تواند با تقویت آنها زندگی شخصی خود را به صورت مستقل اداره کند. متأسفانه والدین زیادی هستند که به‌خاطر دلسوزی‌های بی‌مورد و البته از نظر خودشان به دلایل کاملاً موجه، وابستگی

عصبایی سبک و سفیدرنگ که برای حمل راحت‌تر تا می‌شود تکیه‌گاه و نشان‌دهنده راه می‌شود، برای آنان که دل‌شان روشن و دیده‌های‌شان کم‌فروغ است، روشندلانی که نابینایی را محدودیت نمی‌دانند و به هر دلیلی که چنین تقدیری برای‌شان رقم خورده است با چالش‌ها و سختی‌هایش دست‌وپنجه کرده و دست از حرکت و پویایی برنداشته‌اند همواره قابل تقدیر و ستایش و حمایت مستمر هستند. به بهانه روز جهانی نابینایان گوش شنوایی می‌شویم تا با جادوی قلم بخش اندکی از چالش‌های زندگی آنان را در چارچوب واژگان به تصویر بکشیم. با صابر پسری ۳۵ ساله که به تازگی هم ازدواج کرده و بینایی‌اش را در اثر حادثه رانندگی در سن ۱۸ سالگی از دست داده گفت‌وگو می‌کنیم. صدای پرانرژی او نشان از حال خوبش دارد در حالی که عصای سفیدش را جمع می‌کند و با دستش به دنبال دستی صندلی می‌جاورش می‌گردد تا بر روی آن بنشیند می‌گوید: «روزهای سختی بود که هیچگاه فراموش نخواهم کرد. باور اینکه دنیایی که تا دیروز به رنگ‌هایش توجیهی نمی‌کردی به یکباره تاریک مطلق شود شوک بزرگی است که تاب‌آوری در مقابل آن کار هر کسی نیست. اما نشدنی هم نیست.»

صابر مدیریت کارگاه کوچک خیاطی را به عهده دارد حرفه‌ای که پیش از نابینایی هم به آن مشغولان بوده است. کارگاهی که پشت پرچه‌های خیاطی‌اش صندلی‌های ویلچری قرار گرفته و افراد کم‌توان حرکتی مشغول سری‌دوزی لباس‌های نوزادی هستند.

از او در مورد سختی‌های کارش با توجه به شرایطی که دارد سؤال می‌کنم؛ می‌گوید: «قطعاً زندگی برای افرادی که از هر جهت تفاوتی با اکثریت مردم یک جامعه دارند با مشکلات متعددی مواجه است که برای ادامه زندگی روزمره مانع نبایند به این تفاوت‌ها فکر کنیم. گاهی پیدا کردن یک وسیله کوچک که گم کرده‌ام به قدری کلافه‌ام می‌کند که تمام انرژی‌ام تمام می‌شود و تمام روز را با سردرد سپری می‌کنم.» صابر با تأکید بر اینکه مشکل اصلی افراد شبیه من که با شرایط کنار آمده‌اند و در مسیر جریان زندگی قرار دارند فارغ از بحث اشتغال، عدم شرایط لازم و مناسب برای حضور در جامعه است. افراد شبیه من وقتی بخواهند به تنهایی از منزل خارج شوند نه امکان استفاده از وسایل حمل‌ونقل عمومی دارند و نه حتی می‌توانند از خیابان عبور کنند و مشکلات برای یک روز زندگی عادی از همین جاشروع می‌شود. نحوه برخورد مردم با افراد نابینا یکی دیگر از مسائل مهمی است که از آن گله می‌کنند و ادامه می‌دهد: «گاهی مردم در مواجهه با امثال من چنان آهی می‌کشند و ترحم می‌کنند که احساس عجز و ناتوانی به‌مادست دهد. این در حالی که است که افراد نابینا عموماً به‌خاطر عدم استفاده از قدرت بینایی، معمولاً سایر حواس‌شان را بیش از دیگران تربیت کرده‌اند و می‌توانند به کمک آنها مسائل شخصی روزمره خود را حل کنند.»

صابر با کمک برادر و همسرش که دچار معلولیت‌حرکتی